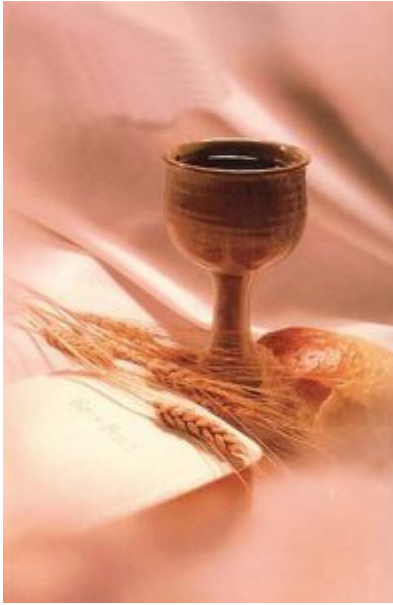

Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος

π. Ἀλεξάνδρου Σμέμαν.

Δύο βασικὰ γεγονότα χαρακτηρίζουν τὶς ἱερὲς ἀκολουθίες τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Πέμπτης: ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τοὺς μαθητές Του καὶ ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα. Τὸ βαθύτερο νόημα καὶ τῶν δύο αὐτῶν γεγονότων εἶναι ἡ ἀγάπη . Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος εἶναι ἡ ἐσχατολογικὴ ἀποκάλυψη τῆς σωτηριώδους ἀγάπης τοῦ θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τῆς ἀγάπης ποὺ εἶναι ἡ καρδιὰ τῆς σωτηρίας. Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ ἁμαρτία, ὁ θάνατος καὶ ἡ αὐτοκαταστροφή ὀφείλονται ἐπίσης στὴν ἀγάπη· ἀλλὰ σὲ μία ἀγάπη καταστροφικὴ, μία ἀγάπη ποὺ διαιρεῖ, διαλύει καὶ ὀδηγεῖ ἐκεῖ ποὺ κάθε ἄλλο παρὰ ἀγάπη κυριαρχεῖ. Ἀκριβῶς ἐδῶ βρίσκεται τὸ μυστήριον τούτης τῆς μοναδικῆς ἡμέρας, τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Οἱ ἱερὲς ἀκολουθίες τῆς, ὅπου τὸ φῶς καὶ τὸ σκοτάδι, ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη εἶναι παράξενά ἀναμειγμένα, μᾶς προκαλοῦν σὲ μία ἐπιλογὴ ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξαρτᾶται ὁ τελικὸς προορισμὸς τοῦ καθενὸς ἀπὸ μᾶς.

«Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα... ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς...» (Ἰω. 13, 1). Γιὰ νὰ καταλάβουμε τὸ νόημα τοῦ

μυστικοῦ Δείπνου θὰ πρέπει νὰ τὸν δοῦμε σὰν τέλος τῆς μεγαλειώδους ἐνέργειας τῆς Θείας Ἀγάπης, ἡ ὁποία ἄρχισε μὲ τὴ δημιουργία τοῦ κόσμου καὶ τώρα ὀλοκληρώνεται μὲ τὸ θάνατο καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

«Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστὶν» (Α΄ Ἰω. 4, 8). Καὶ τὸ πρῶτο δῶρο τῆς Ἀγάπης ἦταν ἡ ζωὴ . Τὸ νόημα καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς ζωῆς ἦταν ἡ κοινωνία. Γιὰ νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος ἔπρεπε νὰ τρώει καὶ νὰ πίνει, νὰ συμμετέχει στὴ ζωὴ τοῦ κόσμου. Ἔτσι ὁ κόσμος ἦταν θεία ἀγάπη ποὺ ἔγινε τροφή, ἔγινε Σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὄντας ζωντανός, δηλαδὴ συμμετέχοντας στὸν κόσμο, ὁ ἄνθρωπος ἔπρεπε νὰ ζεῖ σὲ κοινωνία μὲ τὸν θεό, νὰ βρεῖ νόημα στὸν θεό, νὰ βρεῖ σ' Αὐτὸν τὸ περιεχόμενο καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Κοινωνία μὲ τὸν κόσμο – τὸ δημιούργημα τοῦ θεοῦ – ἦταν πραγματικὴ κοινωνία μὲ τὸν θεό.

Ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε τὴν τροφή του ἀπὸ τὸν θεὸ καὶ κάνοντας τὴν σῶμα του καὶ ζωὴ του, πρόσφερε ὀλόκληρο τὸν κόσμο στὸν θεὸ μεταμορφώνοντάς τον σὲ ζωὴ «ἐν Χριστῷ». Ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο ζωὴ, ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὸν θεὸ μεταμόρφωσε αὐτὴ τὴ ζωὴ σὲ κοινωνία μὲ τὸν θεό. Αὐτὸς ἦταν ὁ Παράδεισος . Ἡ ζωὴ στὸν παράδεισο ἦταν, πραγματικά, εὐχαριστιακὴ. Μέσα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὸν θεό, ὅλη ἡ δημιουργία ἐπρόκειτο νὰ ἀγιαστεῖ καὶ νὰ μεταμορφωθεῖ σ' ἓνα μυστήριον τῆς Θείας Παρουσίας καὶ ὁ ἄνθρωπος θὰ ἦταν ὁ λειτουργὸς αὐτοῦ τοῦ μυστηρίου.

Μὲ τὴν ἁμαρτία ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἔχασε αὐτὴ τὴν εὐχαριστιακὴ ζωὴ. Τὴν ἔχασε γιατί ἔπαψε νὰ βλέπει τὸν κόσμο σὰν μέσο ἐπικοινωνίας μὲ τὸν θεό, καὶ τὴ ζωὴ του σὰν εὐχαριστία, σὰν λατρεία καὶ εὐγνωμοσύνη... Ἀγάπησε τὸν ἑαυτό του γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν κόσμο γιὰ τὸν κόσμο. Ἐκανε τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν κόσμο αὐτοσκοπὸ. Ἀγάπησε τόσο τὸν ἑαυτό του ὥστε τὸν ἔκανε τὸ κέντρο, τὸ περιεχόμενο καὶ τὸ τέλος τῆς ὑπαρξῆς του. Πίστεψε ὅτι ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα του, δηλαδὴ ἡ ἐξάρτηση τῆς ζωῆς του ἀπὸ τὸν κόσμο, θὰ μπορούσε νὰ ικανοποιηθεῖ ἀπὸ αὐτὸν τὸν κόσμο, ἀπὸ τὴν τροφή ποὺ προσφέρει ὁ κόσμος. Ἀλλὰ ὁ κόσμος καὶ ἡ τροφή, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποχωρίζονται ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ

μυστηριακὸ νόημά τους –σὰν μέσα ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Θεὸ– ἀπὸ τὴ στιγμή πού δὲν προσλαμβάνονται σὰν δῶρα τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἱκανοποιοῦν τὴν πείνα καὶ τὴ δίψα γιὰ τὸν Θεό, παύουν νὰ προσφέρουν κάποια ἱκανοποίηση καὶ κάποιο πλήρωμα. Μὲ ἄλλα λόγια, ὅταν ὁ Θεὸς δὲν εἶναι πιά τὸ ἀληθινὸ περιεχόμενο καὶ τὸ νόημα τῆς ζωῆς τοῦ κόσμου, παύει νὰ ἱκανοποιεῖται ἡ πείνα καὶ ἡ δίψα γιατί ὁ κόσμος δὲν ἔχει αὐτοζωή... Ἔτσι τοποθετώντας σ' αὐτὰ τὴν ἀγάπη του ὁ ἄνθρωπος ξέκοψε ἀπὸ τὸ μόνο ἀντικείμενο ὅλης τῆς ἀγάπης, ὅλης τῆς πείνας, ὅλων τῶν ἐπιθυμιῶν. Καὶ πέθανε. Πέθανε γιατί ὁ θάνατος εἶναι ἡ ἀναπόφευκτη «ἀποσύνθεση» τῆς ζωῆς τῆς ξεκομμένης ἀπὸ τὴ μόνη πηγὴ καὶ τὸ αὐθεντικὸ περιεχόμενο.

Ὁ ἄνθρωπος ἀντὶ νὰ βρεῖ ζωὴ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ στὴν τροφὴ πού τοῦ προσφέρει ὁ κόσμος, βρῆκε τὸ θάνατο. Ἡ ζωὴ ἔγινε πιά κοινωνία μὲ τὸ θάνατο ἀντὶ νὰ μεταμορφώνει τὸν κόσμο μέσα ἀπὸ τὴν πίστη, τὴν ἀγάπη, τὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν κοινωνία μαζί Του. Ὁ ἄνθρωπος ὑποτάχθηκε ἐξ ὀλοκλήρου στὸν κόσμο, ἔπαψε νὰ εἶναι ὁ λειτουργὸς του καὶ ἔγινε ὁ σκλάβος του. Μὲ τὴν ἁμαρτία του ὀλόκληρος ὁ κόσμος ἔγινε ἓνα ἀπέραντο νεκροταφεῖο ὅπου οἱ ἄνθρωποι εἶναι καταδικασμένοι σὲ θάνατο διότι εἶναι «καθήμενοι ἐν χώρα καὶ σκιᾶ θανάτου...» (Ματθ. 4, 16).

Ἄν καὶ ὁ ἄνθρωπος πρόδωσε, ὁ Θεὸς ὅμως ἔμεινε πιστὸς στὸν ἄνθρωπο, δὲν ἔστριψε τὰ νῶτα του. «Οὐ γὰρ ἀπεστράφης τὸ πλάσμα σου εἰς τέλος, ὃ ἐποίησας Ἀγαθέ, οὐδὲ ἐπελάθου ἔργου χειρῶν σου, ἀλλ' ἐπεσκέψω πολυτρόπως διὰ σπλάχνα ἐλέους σου». (Εὐχὴ ἀπὸ τὴ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγ. Βασιλείου). Ἐνα καινούργιο θεϊκὸ ἔργο ἄρχισε τὸ ἔργο τῆς ἀπολύτρωσης καὶ τῆς σωτηρίας. Καὶ ὀλοκληρώθηκε, τὸ ἔργο αὐτό, μὲ τὸν Χριστό, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος, γιὰ νὰ ἐπανορθώσει τὸν ἄνθρωπο στὸ «ἀρχαῖο κάλλος» του καὶ νὰ ἐπαναφέρει τὴ ζωὴ στὸ ἐπίπεδὸ τῆς κοινωνίας μὲ τὸν Δημιουργό της, ἔγινε Ἄνθρωπος. Προσέλαβε τὴν ἀνθρώπινη φύση μας μὲ ὅλα τὰ χαρακτηριστικά της: τὴν πείνα, τὴ δίψα, τὴ λαχτάρα γιὰ ἀγάπη, γιὰ ζωὴ. Στὸ πρόσωπο τοῦ ἐνανθρωπίσαντος Χριστοῦ ἀποκαλύφθηκε ἡ ἀληθινὴ ζωὴ ἡ ὁποία εἶχε ἀρχικὰ δοθεῖ στὸν ἄνθρωπο σὰν πλήρης καὶ τέλεια Εὐχαριστία, σὰν πλήρης καὶ

τέλεια κοινωνία με τὸν θεό. Ὁ θεάνθρωπος Χριστὸς ἀρνήθηκε τὸν βασικὸ ἀνθρώπινο πειρασμό: νὰ ζήσει «ἐπ’ ἄρτω μόνο». Ἀποκάλυψε ὅτι ὁ θεὸς καὶ ἡ Βασιλεία Του εἶναι ὁ πραγματικὸς ἄρτος, ἡ πραγματικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὴ τὴν τέλεια εὐχαριστιακὴ Ζωή, τὴ γεμάτη ἀπὸ τὸν θεὸ –καὶ κατὰ συνέπεια θεία καὶ ἀθάνατη ζωή– τὴν ἔδωσε σὲ ὅλους τοὺς πιστοὺς Του. Δηλαδή οἱ πιστοὶ στὸν θεὸ βρίσκουν σ’ Αὐτὸν τὸ νόημα καὶ τὸ περιεχόμενο τῆς ζωῆς τους. Ἀκριβῶς αὐτὸ εἶναι τὸ βαθύτερο, τὸ ὑπέροχο νόημα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πρόσφερε τὸν ἑαυτό Του σὰν τὴν ἀληθινὴ, τὴν οὐσιαστικὴ τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου, γιατί ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἀληθινὴ ζωὴ. Ἔτσι ἡ κίνηση τῆς θείας Ἀγάπης ποὺ εἶχε ἀρχίσει στὸν Παράδεισο μετὰ τὴν προσφορὰ τοῦ θεοῦ «ἀπὸ παντὸς ξύλου ἐν τῷ Παραδείσῳ βρώσει φάγη» (γιατί τροφὴ εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου) φτάνει τώρα στὴν ἀποκορύφωσή της μετὰ κεῖνο τὸ θεϊκὸ «λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμα μου...» (γιατί ὁ θεὸς εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου). Ὁ Μυστικὸς Δείπνος, λοιπόν, εἶναι ἡ ἀποκατάσταση τοῦ Παραδείσου τῆς τρυφῆς, ἀποκατάσταση τῆς ζωῆς σὰν Εὐχαριστία καὶ Κοινωνία.

Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ὥρα τῆς ἔσχατης Ἀγάπης εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ ὥρα τῆς ἔσχατης προδοσίας. Ὁ Ἰούδας ἐγκαταλείπει τὸ φῶς ποὺ πλημμύριζε τὸ «Μέγα Ἀνώγειον» καὶ μπαίνει στὸ σκοτάδι. «Λαβῶν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν · ἦν δὲ νύξ» (Ἰω. 13, 30). Γιατί ἔφυγε; Διότι ἀγαποῦσε, ἀπαντᾷ τὸ Εὐαγγέλιο. Καὶ αὐτὴ ἡ μοιραία (θανατηφόρα) ἀγάπη τονίζεται ἐπαναληπτικὰ στοὺς ὕμνους τῆς Μεγάλης Πέμπτης. «Ὁ τρόπος σου δολιότητος γέμει, παράνομε Ἰούδα · νοσῶν γὰρ φιλαργυρίαν, ἐκέρδησας μισανθρωπίαν · εἰ γὰρ πλοῦτον ἠγάπας, τί τῷ περὶ πτώχειας διδάσκοντι ἐφοίτας; εἰ δὲ καὶ ἐφίλεις, ἵνα τί ἐπώλεις τὸν ἀτίμητον;...». Δὲν ἔχει σημασία τὸ γεγονὸς ὅτι ἀντικείμενο τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰούδα ἦταν ὁ «χρυσός». Ὁ χρυσός, τὸ χρῆμα ἐδῶ ἀντιπροσωπεύει ὅλες τὶς διεστραμμένες καὶ καταστρεπτικὲς ἀγάπες ποὺ ὀδηγοῦν τὸν ἀνθρώπο στὴν ἀρνήση τοῦ θεοῦ. Εἶναι, στὴν πραγματικότητά ἀγάπη κλεμένη ἀπὸ τὸν θεὸ καὶ ἀκριβῶς γι’ αὐτὸ ὁ Ἰούδας εἶναι ὁ κλέφτης. Καὶ ὅταν κάποιος δὲν ἀγαπάει τὸν θεὸ καὶ γενικὰ ἡ

ἀγάπη του δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν θεό, ἀκόμα καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος ἀγαπάει καὶ ἐπιθυμεῖ –γιατί εἶναι δημιουργημένος ν’ ἀγαπάει καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ φύση του– ἀλλὰ ἕνα σκοτεινὸ καὶ αὐτοκαταστροφικὸ πάθος τὸν ὀδηγεῖ στὸ θάνατο.

Κάθε χρόνο καθὼς γιορτάζουμε τὴ μεγάλη αὐτὴ ἡμέρα τῆς Ἁγίας Πέμπτης καὶ βυθιζόμαστε στὸ ἀτέρμονο φῶς της καὶ στὰ ἀπύθμενα βάθη τῶν νοημάτων τῆς ἡμέρας αὐτῆς, ἡ ἴδια ἀποφασιστικὴ ἐρώτηση ἀπευθύνεται στὸν καθένα ἀπὸ μᾶς: ἐγὼ ἀνταποκρίνομαι στὴν ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ἀποδέχομαι σὰν ζωὴ μου, ἢ ἀκολουθῶ τὸν Ἰούδα μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας του;

Οἱ ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Πέμπτης περιλαμβάνουν τὸν Ὅρθρο, τὸν Ἑσπερινὸ καὶ ἀκολουθεῖ ἡ θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Παλαιὰ στοὺς Καθεδρικοὺς Ναοὺς τελοῦσαν τὴν εἰδικὴ ἀκολουθία τοῦ «Νιπτήρος» μετὰ τὴ θεία Λειτουργία. Σήμερα αὐτὸ γίνεται σὲ ἐλάχιστα μοναστήρια. Ἐνῶ ὁ Διάκονος διαβάζει τὸ Εὐαγγέλιο, ὁ Ἐπίσκοπος (ἢ ὁ Ἡγούμενος) πλένει τὰ πόδια δώδεκα ἱερέων (ἢ μοναχῶν), γεγονός που θυμίζει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ θεμέλιό τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ χαρακτηρίζει ὅλες τὶς σχέσεις μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἐπίσης σὶς πρῶτες Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες συνηθιζόταν παλαιὰ νὰ γίνεται τὴ Μεγάλη Πέμπτη ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Μύρου τὸ ὁποῖο χρησιμοποιεῖται στὸ μυστήριον τοῦ Ἁγίου Χρίσματος. Σήμερα ὅμως τὸ Ἅγιο Μύρο ἐτοιμάζεται μόνο στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως σὲ εἰδικὴ ἀκολουθία τῆς Μεγάλης Πέμπτης. Στὴν ἀκολουθία αὐτὴ παίρνουν μέρος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, οἱ Μητροπολίτες καὶ ὅλος ὁ κληρὸς τοῦ Ἁγίου Θρόνου. Μὲ τὸ Ἅγιο Χρίσμα ποὺ παίρνουμε μετὰ τὴ βάπτισή μᾶς δεχόμαστε τὶς δωρεὲς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἔτσι ἡ καινούργια ἀγάπη, ποὺ φέρνει ὁ Χριστὸς στὴ γῆ, μᾶς σφραγίζει τὴν ἡμέρα πού, σὰν νέα μέλη, μπαίνουμε στὴν Ἐκκλησία .

Στὸν Ὅρθρο τὰ τροπάρια τονίζουν τὸ θέμα τῆς ἡμέρας ποὺ εἶναι ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καὶ στὴν «ἀκόρεστη ψυχὴ» τοῦ Ἰούδα. Ἐνα ἀπὸ τὰ πολλὰ τροπάρια μᾶς λέει:

«Ὅτε οἱ ἔνδοξοι Μαθηταί, ἐν τῷ νιπτήρι τοῦ Δείπνου ἐφωτίζοντο,

τότε Ἰούδας ὁ δυσσεβῆς φιλαργυρίας νοσήσας ἐσκοτίζετο· καὶ ἀνόμοις κριταῖς σὲ τὸν δίκαιον Κριτὴν παραδίδωσι. Βλέπε χρημάτων ἔραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνη χρησάμενον· φεῦγε ἀκόρεστον ψυχὴν, τὴν Διδασκάλω τοιαῦτα τολμήσασαν. Ὁ περὶ πάντας ἀγαθός, Κύριε, δόξα σοι»

Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα (Λουκᾶ 22, 1-39) εἶναι ἡ ἐξιστορήση τῶν γεγονότων ποὺ ἔγιναν σὲ κεῖνο τὸ «ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον». Ἀκολουθεῖ ὁ ὠραιότατος κανόνας –γεμάτος μὲ θεολογικὰ νοήματα– ποίημα Κοσμᾶ Μοναχοῦ: «Τμηθείση τμᾶται, πόντος ἐρυθρός...». Αὐτὸς μᾶς δίνει τὴν ὠθηση γιὰ αὐτοσυγκέντρωση καὶ σκέψη πάνω στὸ ἐσχατολογικὸ νόημα τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. Ὁ τελευταῖος Εἰρμὸς τῆς 9ης Ἰδῆς μᾶς καλεῖ νὰ πάρουμε μέρος στὸ ἀθάνατο τραπέζι ποὺ μὲ δεσποτικὴ φιλοξενία μᾶς παρέχει ὁ Κύριος:

«Ξενίας δεσποτικῆς καὶ ἀθανάτου τραπέζης, ἐν ὑπερώῳ τόπῳ, ταῖς ὑψηλαῖς φρεσί, πιστοί, δεῦτε ἀπολαύσωμεν, ἐπαναβεβηκότα Λόγον, ἐκ τοῦ Λόγου μαθόντες, ὄν μεγαλύνομεν»

Στὸν Ἑσπερινὸ μετὰ τὸ «Κύριε, ἐκέκραξα πρὸς σέ...» στὰ ἰδιόμελα τῶν Αἵνων ποὺ ἀκολουθοῦν τονίζεται ἡ φοβερὴ πνευματικὴ παρακμὴ τοῦ Ἰούδα: Ἡ προδοσία. Ἀντιπροσωπευτικὸ εἶναι τὸ ἐξῆς στιχηρό:

«Ἰούδας ὁ δοῦλος καὶ δόλιος, ὁ μαθητὴς καὶ ἐπίβουλος, ὁ φίλος καὶ διάβολος, ἐκ τῶν ἔργων ἀπεφάνθη. Ἦκολούθει γὰρ τῷ Διδασκάλῳ, καὶ καθ' ἑαυτὸν ἐμελέτα τὴν προδοσίαν· ἔλεγεν ἐν ἑαυτῷ Παραδώσω τοῦτον, καὶ κερδήσω τὰ συναχθέντα χρήματα· Ἐπεζῆται δὲ καὶ τὸ μύρον πραθῆναι, καὶ τὸν Ἰησοῦν δόλω κρατηθῆναι· Ἀπέδωκεν ἀσπασμόν, παρέδωκε τὸν Χριστὸν καὶ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν, οὕτως ἠκολούθει, ὁ μόνος εὐσπλαχνος καὶ φιλάνθρωπος»

Μετὰ τὴν Εἴσοδο τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου διαβάζονται τρία ἀναγνώσματα ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη:

1) **Ἔξοδος 19, 10-19**. Ὁ Θεὸς «ἐν γνόφῳ» κατέρχεται στὸ ὄρος Σινᾶ καὶ ὁ Μωυσῆς μὲ τὸ λαὸ ἐξέρχεται σὲ συνάντησή Του. Αὐτὸ προεικονίζει τὴν ἔλευση τοῦ Χριστοῦ στὸν κόσμον καὶ μάλιστα

στην Εὐχαριστιακὴ συνάντηση.

2) **Ἰώβ 38, 1-23, 42, 1-5.** Ὁ Θεὸς συνομιλεῖ μετὰ τὸν Ἰώβ, καὶ ὁ Ἰώβ ἀπαντᾷ: «... τίς δὲ ἀναγγέλλει μοι ἃ οὐκ ἤδειν, μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἃ οὐκ ἐπιστάμην;» Καὶ αὐτὰ τὰ «μεγάλα καὶ θαυμαστά» ἐκπληρώνονται τώρα σὲ τοῦτο τὸ ὑπέρλαμπρο «Ἀνώγειον» μετὰ τὰ ὑψίστα Δῶρα: τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

3) **Ἠσαΐας 50, 4-11.** Οἱ προφητεῖες γιὰ τὰ Πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «*Τὸν νῶτον μου ἔδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ραπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων...*»

Στὸν Ἀπόστολο διαβάζεται ἀπὸ τὴν Α΄ πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολὴ (11, 23-32) ἡ περιγραφὴ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου καὶ τὸ νόημα τῆς Θεῆς Κοινωνίας ὅπως τὰ δίνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Τὸ Εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα ποὺ ἀκολουθεῖ, εἶναι τὸ μεγαλύτερο σὲ ὅλη τὴ διάρκειά τοῦ χρόνου, καὶ εἶναι κομμάτια καὶ ἀπὸ τὰ τέσσερα Εὐαγγέλια. Ἀναφέρει ὅλη τὴν ἱστορία τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, τῆς προδοσίας τοῦ Ἰούδα, καὶ τῆς σύλληψης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸν κήπο τῆς Γεσθημανῆς.

Ἀκολουθεῖ ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, ὅπου ἀντὶ τοῦ Χερουβικοῦ Ὑμνου καὶ τοῦ Κοινωνικοῦ ψάλλεται ὁ ὕμνος ποὺ λέμε πάντα πρὶν ἀπὸ τὴ Θεία Κοινωνία:

«Τοῦ Δείπνου σου τοῦ μυστικοῦ σήμερον, Υἱὲ Θεοῦ, κοινωνὸν με παράλαβε ·οὐ μὴ γὰρ τοῖς ἐχθροῖς σου τὸ μυστήριον εἶπω, οὐ φίλημα σοὶ δώσω, καθάπερ ὁ Ἰούδας. Ἄλλ' ὡς ὁ ληστής ὁμολογῶ σοι ·Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου».

Ἀπὸ τὸ βιβλίον: *Ἡ ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ*

Ἐκδ. Ἀκρίτας